

Hoe praten we met mensen met dementie over hun toekomstige zorg?

Ga tijdig in gesprek

Om de juiste en persoonlijke zorg te kunnen bieden, is het belangrijk om tijdig in gesprek te gaan met de patiënt. Wat zijn zijn of haar persoonlijke waarden of voorkeuren voor de benodigde zorg in de toekomst?

Bij personen die lijden aan dementie is dit zeker belangrijk: hun kennis en begrip gaat achteruit, ze hebben moeite van het begrijpen van de situatie

of het uiten van hun gevoelens. Ze worden daardoor vaak niet betrokken bij gesprekken over proactieve zorgplanning.

Hoe kunnen we mensen met dementie wel betrekken bij proactieve zorgplanning? Onderzoekers van het Leiden Universitair Medisch Centrum (LUMC) onderzochten dit in wetenschappelijke literatuur. 22 studies kwamen in aanmerking en namen zij onder de loep.

9 Praktische tips proactieve zorgplanning bij dementie

1. Blijf in gesprek

Zorg dat proactieve zorgplanningsgesprekken onderdeel blijven van de zorg voor mensen met dementie. Vermijd dat proactieve zorgplanning volstaat bij het invullen van een behandelwensenformulier. Blijf in gesprek over proactieve zorgplanning.

2. Houd de persoon met dementie betrokken

Zorg ervoor dat mensen met dementie betrokken blijven bij proactieve zorgplanningsgesprekken.

3. Pas de vragen aan

Pas de vragen tijdens proactieve zorgplanningsgesprekken af op de persoonlijke behoeften van de persoon en de ernst van de dementie.

4. Zo vroeg mogelijk starten

Start zo vroeg mogelijk in het ziekteverloop met proactieve zorgplanning, bij voorkeur kort na de diagnose.

5. Houd ook lichaamstaal en gedrag in de gaten

Focus tijdens proactieve zorgplanningsgesprekken niet alleen op goed geformuleerde (gesproken) opvattingen van de persoon, maar observeer ook diens non-verbaal gedrag.

6. Luister met aandacht en inleving

Heb empathie en luister aandachtig naar wat de persoon met dementie te zeggen heeft tijdens proactieve zorgplanningsgesprekken.

7. Onderschat de gesprekspartner niet

Onderschat het vermogen en de bereidheid om te praten over abstracte begrippen als proactieve zorgplanning niet.

8. Blijf het gesprek aanbieden

Blijf proactieve zorgplanningsgesprekken initiëren bij mensen met dementie, ook wanneer ze daar een eerste keer geen behoefte aan lijken te hebben.

9. Verlaag de drempel

Verlaag de drempel en normaliseer gesprekken over proactieve zorgplanning door deze regelmatig in een informele setting te starten.

Benodigd toekomstig onderzoek

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar het in gesprek gaan met mensen met dementie over proactieve zorgplanning. Er is meer onderzoek nodig naar:

- Non-verbaal gedrag bij dementie
- Timing en implementatie van proactieve zorggesprekken
- Omgeving - persoonlijke voorkeuren, tijdgeest (verloop), cultuur, mentale omstandigheden

Auteurs artikel: Mandy Visser (LUMC/Topaz), Hanneke J. A. Smaling (UNC-ZH/LUMC), Deborah Parker (University of Technology Sydney) en Jenny T. van der Steen (LUMC, Radboud umc)

